

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **GOLDEN GASTRO SERVICE, s. r. o.**, se sídlem Musorgského 876/2, Ostrava, zastoupená JUDr. Vitem Rybářem, advokátem, se sídlem 28. října 1610/95, Ostrava, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 8. 2014, č. j. ČOI 80886/14/O100/4000/14/HI/Št, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 11. 2016, č. j. 22 A 117/2014 – 36,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 11. 2016, č. j. 22 A 117/2014 – 36, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Inspektorka České obchodní inspekce, inspektorátu Moravskoslezského a Olomouckého (dále jen „správní orgán prvního stupně“), při kontrole dne 17. 4. 2014 zjistila, že žalobkyně na vstupních dveřích své provozovny Hotel Brioni vyvěsila v češtině, angličtině a ruštině následující informaci: „*S platností od 24. 3. 2014 neubytováváme občany Ruské federace. Důvodem je anexie Krymu. Služby našeho hotelu mohou využít pouze ti občané RF, kteří se podepíší pod prohlášení, ve kterém vyjádří svůj nesouhlas s okupací Krymu, který odporuje všem normám, které by měly platit v 21. století. Váš hotel Brioni Boutique*“. Stejný text byl uveřejněn i na internetových stránkách hotelu.

[2] Správní orgán prvního stupně kvalifikoval jednání žalobkyně jako porušení zákazu diskriminace uvedeného v § 6 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutím ze dne 9. 7. 2014, sp. zn. 44549/14/4000, ji proto shledal vinnou ze správního deliktu podle § 24 odst. 7 písm. c) téhož zákona, za což jí uložil pokutu ve výši 50 000 Kč. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[3] Krajský soud v Ostravě v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Ustanovení § 6 zákona o ochraně spotřebitele neobsahuje žádný výčet diskriminačních důvodů. Proto byla žalovaná dle mínění krajského soudu při posuzování porušení § 6 zákona o ochraně spotřebitele vázána důvody uvedenými v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Antidiskriminační zákon však státní příslušnost nepokládá za zakázaný důvod diskriminace. Pokud tedy žalobkyně jako poskytovatel služby zacházela s osobami rozdílně na základě jejich státní příslušnosti, nejednalo se o nepřipustnou formu rozdílného zacházení ve smyslu antidiskriminačního zákona. Správní orgány tudíž nesprávně posoudily, že žalobkyně porušila zákaz diskriminace dle § 6 zákona o ochraně spotřebitele. Dřívější judikatorní závěry Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu k posuzované problematice nebylo možno na věc aplikovat, neboť byly vysloveny ještě před přijetím antidiskriminačního zákona.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností podanou z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem.

[5] Stěžovatelka se nedomnívá, že při posuzování porušení zákazu diskriminace dle § 6 zákona o ochraně spotřebitele je třeba vycházet pouze z důvodů uvedených v antidiskriminačním zákoně. Pojem diskriminace není v zákoně o ochraně spotřebitele nijak definován a je stanoven obecně. Stěžovatelka proto vychází z výkladu tohoto pojmu dle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 42/04 i z antidiskriminačního zákona. V rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo taktéž poukázáno na definici slova diskriminace ve slovníku cizích slov či na princip rovnosti vyjádřený v Listině základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Názor stěžovatelky, že diskriminaci ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele nelze ztotožňovat s diskriminací podle antidiskriminačního zákona potvrzuje také jeho komentář z nakladatelství Wolters Kluwer z roku 2015. Že správní orgány nejsou při aplikaci § 6 zákona o ochraně spotřebitele vázány jen diskriminačními důvody dle antidiskriminačního zákona, dovozuje stěžovatelka také z unijních předpisů, které byly antidiskriminačním zákonem transponovány do českého právního řádu. Z nich plyne, že po nabytí účinnosti antidiskriminačního zákona by měl být poskytován stejný standard ochrany jako před jeho účinností. Pokud tedy před účinností antidiskriminačního

pokračování

zákona byla spotřebitelům přiznávána ochrana před rozdílným zacházením například pro jejich trvalý pobyt, je třeba, aby byli takto chráněni i za stávajícího právního stavu.

[6] Z čl. 1 Listiny stěžovatelka dovozuje, že rovni v důstojnosti a právech jsou si lidé, nikoli občané. Zákaz diskriminace dle čl. 3 Listiny také nestanovuje výčet diskriminačních důvodů a nečiní tak ani významné mezinárodní lidsko-právní dokumenty (Všeobecná deklarace lidských práv aj.). I z toho lze dovodit, že k diskriminaci může docházet z jiných než v antidiskriminačním zákoně uvedených důvodů. Stěžovatelka zmiňuje závěry nálezu sp. zn. Pl. ÚS 42/04 a na příkladu dokládá, že rozdílné zacházení v oblasti spotřebitelského práva může být založeno i na jiných důvodech než na těch, které předpokládá antidiskriminační zákon. Stěžovatelka připomíná také dřívější znění § 6 zákona o ochraně spotřebitele a dovozuje z nich, že na diskriminaci spotřebitele je třeba nahlížet široce a nelze akceptovat žádná neospravedlnitelná rozdílná zacházení se spotřebiteli.

[7] Žalobkyně dle mínění stěžovatelky zacházela s občany Ruské federace rozdílně, neboť je minimálně v období od 24. 3. 2014 do 17. 4. 2014 přestala ubytovávat ve svém hotelu. Takové neospravedlnitelné zacházení tolerovat nelze. Diskriminačním důvodem byla státní příslušnost, neboť občané jiných států žádné prohlášení podepisovat nemuseli a služby jim byly bez dalšího poskytovány. K pojmu státní příslušnosti stěžovatelka uvádí, že může být pokládána za synonymum státního občanství. Národnost naopak totožná být nemusí, neboť záleží na každém, jaké národnosti se cítí být. Stěžovatelka zastává názor, že diskriminačním důvodem nebyl žádný z těch, které jsou vyjmenovány v antidiskriminačním zákoně (nešlo ani o rozdílné zacházení na základě světového názoru). Žalobkyně se dopustila porušení zákazu dle § 6 zákona o ochraně spotřebitele, neboť diskriminovala na základě státní příslušnosti, aniž k tomu měla ospravedlnitelné důvody.

III. Obsah vyjádření žalobkyně

[8] Žalobkyně nepokládá kasační stížnost za důvodnou a navrhuje její zamítnutí. Stěžovatelčin rozšířený výklad zákona o ochraně spotřebitele pokládá za nepřipustný, stěžovatelkou zmiňovaný nálezný Ústavního soudu se za stávající právní úpravy neužije. Nelze vycházet ani z unijních směrnic, neboť ty nejsou ani částečně přímo aplikovatelné. Pro aplikaci Listiny v této věci také není místo, neboť nejde o ochranu práv člověka. Antidiskriminační zákon za důvod diskriminace nepokládá státní občanství, proto se žalobkyně diskriminace dopustit nemohla. Nemohlo tedy jít ani o diskriminaci ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele. Při výkladu pojmu diskriminace pak je třeba vycházet z aktuálního znění zákona o ochraně spotřebitele a z jeho systematického zařazení v systému právních norem. Jedná se o veřejnoprávní předpis a ten je nutno interpretovat restriktivně. Žalobkyně nadto nediskriminovala z důvodu státní příslušnosti už jen proto, že neodmítala ubytovat všechny občany Ruské federace, ale jen ty, kteří nepodepsali prohlášení o odmítnutí anexe. Opatření směřovalo k tomu, aby nebyli ubytováni občané Ruské federace, kteří podporovali jednání, se kterým žalobkyně hluboce nesouhlasí. Správní orgány navíc nevzaly v potaz to, že v době, kdy k údajné diskriminaci došlo, byla Ruskem anektována část Krymského poloostrova, a tedy bezprecedentně porušeno mezinárodní právo. Proti vybraným občanům Ruské federace přijala Evropská unie opatření, Poslanecká sněmovna na svém zasedání v březnu 2014 anexi odmítla a USA

postihly sankčními opatřeními některé zboží a služby dovážené z Ruska. Jednání žalobkyně je tak třeba posuzovat s ohledem na jeho historický kontext.

IV. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel [§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a za stěžovatelku v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná její zaměstnanec, který má požadované vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[10] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Rovnost a zákaz diskriminace jakožto jedny ze základních hodnot demokratické společnosti jsou na ústavní úrovni zakotveny zejména v čl. 3 odst. 1 Listiny. Na zákonné úrovni je ochrana před diskriminací roztržena v mnoha právních předpisech. Stěžejní je nepochybně antidiskriminační zákon, účinný od 1. 9. 2009. Ten blíže vymezuje právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve věcech uvedených v § 1 odst. 1, mezi něž patří i *„přístup ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování“*. Ustanovení § 2 odst. 1 antidiskriminačního zákona stanoví, že *„[p]ro účely tohoto zákona se právem na rovné zacházení rozumí právo nebýt diskriminován z důvodů, které stanoví tento zákon“* (důraz přidán). Antidiskriminační zákon dále rozvádí definici diskriminace a v § 2 odst. 3 je obsažen výčet diskriminačních důvodů, kterými jsou rasa, etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientace, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víra či světový názor. Antidiskriminační zákon je předpisem soukromoprávní povahy, který dává diskriminovaným fyzickým osobám za podmínky v něm stanovených aktivní žalobní legitimaci v soudním řízení, pokud k diskriminaci fyzické osoby došlo ve věcech specifikovaných v § 1 odst. 1 z některého důvodu dle § 2 odst. 3. V takovém případě se diskriminovaná osoba může domáhat zejména toho, aby bylo upuštěno od diskriminace, aby byly odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění, popřípadě nahrazena nemajetková újma v penězích (§ 10 antidiskriminačního zákona).

[12] Základním účelem antidiskriminačního zákona je regulovat zákaz diskriminace v horizontálních právních vztazích, tj. ve vztazích, v nichž mají subjekty rovné postavení. To se projevuje jednak zdůrazněním práva nebýt diskriminován a jednak poskytnutím právní ochrany oběti diskriminace. Zákonodárce si byl před přijetím antidiskriminačního zákona dobře vědom toho, že právní řád České republiky již obsahoval řadu právních předpisů, které zákaz diskriminace v nějaké podobě upravovaly (a některé z nich dokonce na neexistující antidiskriminační zákon odkazovaly, např. zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce). Přijetí antidiskriminačního zákona bylo motivováno především snahou vyhovět požadavkům na zajištění rovného zacházení a ochrany před diskriminací obsaženým

pokračování

v sekundárním právu Evropské unie. Jeho hlavním cílem pak bylo doplnit právní řád tak, aby bylo dosaženo jeho souladu s požadavky unijního práva v případech, kdy tomu tak není. Zákonodárce zvažoval, zda tohoto cíle dosáhnout novelizací stávajících právních předpisů, anebo přijetím nového zákona. Nakonec zvolil druhou z uvedených variant, a to především proto, že nový jednotný zákon podle něj přehledněji a snadněji zajistí stejný standard ochrany pro všechny oběti diskriminace. Antidiskriminační zákon má být zákonem obecným a ostatní předpisy upravující rovné zacházení k němu mají být ve vztahu speciálním a v případě rozporu se mají použít přednostně (viz důvodová zpráva k antidiskriminačnímu zákonu, dostupná z www.psp.cz).

[13] Ze shora uvedeného plyne, že antidiskriminační zákon je především zákonem, jenž má poskytnout ochranu obětem diskriminace. Navzdory tomu, že zákonodárce v důvodové zprávě vyjádřil přesvědčení, že jde o obecný zákon, neplyne z něj, že by se definice diskriminace a souvisejících pojmů, ani v něm taxativně určené diskriminační důvody, měly užít v případech, kdy jiné právní předpisy hovoří o diskriminaci, ale samy ji blíže nespecifikují (jak dovozuje krajský soud). Naopak je z výše citovaného § 2 odst. 1 antidiskriminačního zákona zřejmé, že užití definice práva na rovné zacházení a s ní spjaté definice diskriminace je omezeno „*pouze pro účely tohoto zákona*“. V tomto kontextu lze připomenout například usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 7. 1996, sp. zn. III. ÚS 124/96 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>), podle něhož „*[j]ednotnost právního řádu je v rovině právního jazyka kromě jiného spjata s konstantností významů, přisuzovaných jazykovým výrazům, tj. s vyloučením polysémie a homonymie. Výjimkou je pouze rozlišování samotným zákonodárcem, a to explicitně formou legální definice nebo implicitně, tzn. když je odlišnost významů, přisuzovaných jednomu výrazu, zřejmá z kontextu. Pakliže tedy právní předpis obsahuje legální definici pojmu, omezující její použití pouze pro účely daného předpisu, plyne z toho nutnost odlišení ve vztahu k významu stejného pojmu, obsaženého v jiných předpisech.*“

[14] Nejvyšší správní soud nepochybně, že při naplňování obsahu § 6 zákona o ochraně spotřebitele, nazvaného *zákaz diskriminace spotřebitele*, který pouze obecně stanoví, že „*[p]rodávající nesmí při prodeji výrobků nebo poskytování služeb spotřebitele diskriminovat*“, je možné vycházet z antidiskriminačního zákona, neboť definice v něm obsažené reflektují to, co se pod pojmem diskriminace obecně rozumí. Připomenout lze například judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle níž diskriminace spočívá v rozdílném zacházení s osobami nacházejícími se ve srovnatelné situaci, a to bez objektivního a rozumného zdůvodnění. Musí být prokázáno, že s jinými osobami v analogické nebo v podstatných rysech podobné situaci je zacházeno výhodněji a že tento rozdíl v zacházení je diskriminační (např. rozsudky ze dne 13. 11. 2007, věc *D. H. a ostatní proti České republice*, stížnost č. 57325/00, nebo ze dne 17. 2. 2011, věc *Anderle proti České republice*, stížnost č. 6268/08, dostupné z <http://hudoc.echr.coe.int>). Obdobně také Ústavní soud ve stěžovatelské zmiňovaném nálezu ze dne 6. 6. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 42/04, konstatoval, že k porušení principu rovnosti dochází tehdy, pokud se s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci, zachází rozdílným způsobem, aniž by existovaly objektivní a rozumné důvody pro odlišný přístup, tj. pokud odlišnost v zacházení nesleduje legitimní cíl a pokud nejsou použité prostředky přiměřené sledovanému cíli. Judikatura Nejvyššího správního soudu z doby před účinností antidiskriminačního zákona diskriminaci definovala jako „*rozlišování sobě rovných subjektů*“,

kteře část z posuzovaných subjektů poškozuje, tj. znevážení rovnosti a popírání a omezování práv těchto navzájem rovných subjektů. Za diskriminaci spotřebitele je pak „třeba rozumět obchodní praktiky, které při srovnatelných transakcích nedůvodně zvýhodňují některé spotřebitele před jinými – cílem jejího zákazu je pak uzavírání shodných smluv za stejných podmínek“ (viz rozsudek ze dne 11. 4. 2006, č. j. 8 As 35/2005 – 51, dostupný stejně jako ostatní rozhodnutí zdejšího soudu z www.nssoud.cz).

[15] V situaci, kdy antidiskriminační zákon není jediným zákonem upravujícím právo nebýt diskriminován, kdy v něm uvedené definice slouží k účelům tohoto zákona a kdy existuje řada dalších právních předpisů upravujících právo na rovné zacházení a zakazujících diskriminaci, je však třeba zohlednit regulaci zákazu diskriminace a diskriminační důvody obsažené v jiných právních předpisech než v antidiskriminačním zákoně, jakož i systematiku celého právního řádu. To platí také proto, že antidiskriminační zákon jako soukromoprávní předpis dopadá na případy, kdy byla fyzická osoba v horizontálním vztahu dotčena diskriminačním zásahem jiné osoby, zatímco zákon o ochraně spotřebitele jako veřejnoprávní předpis (resp. veřejnoprávní předpis se soukromoprávními prvky - viz např. § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele) reguluje zejména podmínky podnikání významné pro ochranu spotřebitele, povinnosti podnikatelů a veřejnoprávní následky jejich porušení, což v případě porušení § 6 zákona o ochraně spotřebitele vede ke vzniku vertikálního odpovědnostního vztahu (podnikatel – správní orgán). Z toho pak plyne, že antidiskriminační zákon a zákon o ochraně spotřebitele nejsou ve vztahu obecný – speciální, neboť jejich osobní a věcná působnost je v oblasti zákazu diskriminace jiná.

[16] Ze soukromoprávních předpisů upravujících právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace lze kromě antidiskriminačního zákona zmínit zákoník práce. Ten v otázce definice důležitých pojmů odkazuje v § 16 na antidiskriminační zákon. S účinností od 29. 7. 2017 vyjmenovává zákoník práce v § 16 odst. 2 vlastní diskriminační důvody, jejichž škála je širší než v antidiskriminačním zákoně; zákoník práce přidává navíc například zákaz diskriminace z důvodu státní příslušnosti nebo členství v politických stranách či politických hnutích. Zákaz diskriminace je obsažen také ve veřejnoprávních předpisech. Jedním z nich je zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, který ve svém § 4 odst. 2, ve znění účinném do 28. 7. 2017 odkazoval v podrobnostech zcela na antidiskriminační zákon. S účinností od 29. 7. 2017 i tento zákon přidává vedle odkazu na antidiskriminační zákon vlastní výčet zakázaných diskriminačních důvodů, přičemž stejně jako zákoník práce pokládá za zakázaný diskriminační důvod státní příslušnost. Diskriminaci zapovídá také zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který mezi zakázané diskriminační důvody řadí rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, víru a náboženství, národnost, etnický nebo sociální původ, majetek, rod a zdravotní stav nebo jiné postavení občana, přičemž na antidiskriminační zákon neodkazuje. Zákaz diskriminace z důvodu státní příslušnosti tento zákon neuvádí, neboť obecně vychází z principu přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání [§ 2 odst. 1 písm. a) tohoto zákona].

[17] Antidiskriminační zákon přiznává fyzickým osobám právo domáhat se soudní ochrany v případě diskriminace z „nejsilnějších“ diskriminačních důvodů. To však

pokračování

neznamená, že k diskriminaci nemůže docházet i z jiných, v antidiskriminačním zákoně neuvedených důvodů. Důkazem toho jsou diskriminační důvody vyjmenované ve shora citovaných právních předpisech (na tom nic nemění, že tam v době rozhodné pro souzenou věc nebyly). Lze si dobře představit, že například ve věcech přístupu k zaměstnání, ke vzdělání či službám nebo zboží (na něž dopadá za určitých podmínek antidiskriminační zákon) může docházet k diskriminaci z důvodu členství v konkrétní politické straně, státní příslušnosti či sociálního původu. V těchto případech sice antidiskriminační zákon nedává dotčeným osobám možnost domoci se podle něj soudní ochrany, neznamená to však, že by příslušné správní orgány nemohly s původcem diskriminace zahájit správní řízení a sankcionovat jej (o čemž ostatně svědčí také konstatování zákonodárce v důvodové zprávě, že cílem antidiskriminačního zákona je *doplnit* právní řád tak, aby byl v souladu s unijní úpravou v případech, kdy tomu tak není).

[18] Pokud jde o zákaz diskriminace dle § 6 zákona o ochraně spotřebitele, ten je v současnosti formulován velmi obecně a není blíže specifikován ani demonstrativním výčtem možných diskriminačních důvodů. Jaké jednání naplní porušení zákazu dle tohoto ustanovení, je tak otázkou jeho výkladu. S krajským soudem nelze souhlasit v tom, že správní orgány jsou při výkladu a aplikaci vázány jen diskriminačními důvody dle antidiskriminačního zákona. Jak plyne ze shora uvedeného, antidiskriminační zákon není obecným zákonem k zákonu o ochraně spotřebitele (ani na něj zákon o ochraně spotřebitele, resp. některá z jeho novelizací neodkazuje). Správní orgány by tak měly vycházet jak z obecného chápání zákazu diskriminace, tak z regulace zákazu diskriminace napříč celým právním řádem (antidiskriminační zákon nevyjímáje). Návodná v tomto ohledu nadále zůstává judikatura Nejvyššího správního soudu, která se k zákazu diskriminace dle § 6 zákona o ochraně spotřebitele v několika případech vyjadřovala (viz např. rozsudky ze dne 20. 12. 2006, č. j. 1 As 14/2006 – 68, publ. pod č. 1162/2007 Sb. NSS, a ze dne 16. 3. 2007, č. j. 4 As 63/2005 – 69, publ. pod č. 1238/2007 Sb. NSS, týkající se zavedení dvojích cen v závislosti na trvalém bydlišti spotřebitele, nebo rozsudky ze dne 11. 4. 2006, č. j. 8 As 35/2005 – 51, publ. pod č. 956/2006 Sb. NSS, a ze dne 8. 11. 2007, č. j. 3 As 49/2007 – 43, publ. pod č. 1467/2008 Sb. NSS, týkající se rozdílných režimů při platbě v hotovosti a platební kartou/stravenkami, či rozsudek ze dne 30. 10. 2014, č. j. 4 As 1/2014 – 30, publ. pod č. 3156/2015 Sb. NSS, ve věci zákazu vstupu dětí do provozovny restaurace).

[19] Vyslovil-li krajský soud v napadeném rozsudku závěr, že správní orgány byly při posuzování porušení zákazu diskriminace dle zákona o ochraně spotřebitele vázány jen diskriminačními důvody vyjmenovanými v antidiskriminačním zákoně, a proto nemohlo rozdílné zacházení na základě státní příslušnosti vést k porušení § 6 zákona o ochraně spotřebitele, jednalo se o nesprávný právní názor. Proto je dán důvod pro zrušení napadeného rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[20] Stížní argumentací směřující do merita věci, tj. zda jednání žalobkyně lze kvalifikovat jako diskriminaci spotřebitelů na základě státní příslušnosti bez ospravedlnitelného důvodu, se Nejvyšší správní soud v tomto řízení zabývat nemůže, neboť je nejprve nutné, aby se touto otázkou zabýval krajský soud. Obecně nicméně lze poznamenat, že české antidiskriminační právo je poměrně komplikované a jeho přehlednosti nepřidává odlišná úprava diskriminace v různých právních předpisech.

Ustanovení § 6 zákona o ochraně spotřebitele pak pro svou obecnost může svádět k širokému výkladu. Při interpretaci a aplikaci tohoto ustanovení by však správní orgány i správní soudy měly mít na paměti, jaký smysl zákaz diskriminace má a jakým nežádoucím situacím se snaží zabránit. Dojdou-li k závěru, že v konkrétním případě bylo se spotřebitelem zacházeno odlišně, než by tomu bylo v případě jiného spotřebitele nacházejícího se ve stejné nebo srovnatelné situaci, aniž by pro to existovaly objektivní a rozumné důvody sledující legitimní cíl a využívající přiměřené prostředky, mohou konstatovat porušení zákazu diskriminace.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[21] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu